

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 272/2012-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2013 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., právne zastúpenej advokátom JUDr. V. G., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 24/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 24/2008 porušil základné právo spoločnosti Z., s. r. o., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Zvolen vo veci vedenej pod sp. zn. 17 Cb 24/2008 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Spoločnosti Z., s. r. o., p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré j e Okresný súd Zvolen p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Spoločnosti Z., s. r. o., p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 485,24 € (slovom štyristoosemdesiatpäť eur a dvadsaťštyri centov), ktorú j e Okresný súd Zvolen p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. V. G., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 272/2012-10 z 11. júla 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o. (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 24/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že: „(...) Predmetné konanie na Okresnom súde Zvolen vedené pod sp. zn. 17Cb 24/2008 sa začalo na základe žaloby Sťažovateľa ako žalobcu (predtým A. s. r. o.), proti žalovanej obchodnej spoločnosti K. a. s., (...) (predtým Z. a. s.) o určenie povinnosti zabezpečiť zmenu v osobe akcionára v zozname akcionárov

a o určenie povinnosti vydať akcionárovi náhradné listinné akcie, ktorá bola podaná dňa 15. 5. 2008.

Odo dňa začatia konania 15. 5. 2008 vecne a miestne príslušný okresný súd vo veci riadne nekonal a nezačal pojednávať vo veci samej. Za obdobie viac ako 45 kalendárnych mesiacov (od podania žaloby do podania ústavnej sťažnosti) zákonný sudca nenariadil ani jedno pojednávanie. Sťažovateľ ako žalobca pritom riadne a včas zaplatil súdny poplatok za návrh vo výške 5 000,00 Sk, o čom aj dodatočne upovedomil súd dňa 6. 2. 2009.

(...) je evidentná nečinnosť súdu bez vykonania akéhokoľvek úkonu smerujúceho k úprave procesného vedenia konania a k prejednaniu a meritórnemu rozhodnutiu o veci minimálne od apríla 2009 do mája 2011, t. j. viac ako dva roky. Nasledujúce dva úkony súdu boli neúčelnými a z pohľadu Sťažovateľa nepochopiteľnými výzvami súdu na oznámenie, či žalobca, ktorý podal žalobný návrh za účelom ochrany svojich práv a oprávnených záujmov, ktorý zaplatil súdny poplatok za návrh, ktorý nenavrhol prerušenie konania, a ktorý v rámci svojho dispozičného oprávnenia vo vzťahu k žalobnému návrhu nevyužil inštitút späťvzatia návrhu v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, trvá na podanom návrhu. Žalobca ďalej poukazuje na to, že i v priebehu ďalšieho konania súd riadne nekonal. O návrhu na pripustenie vstupu ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu bolo možné rozhodnúť aj na pojednávaní, ak by ho súd nariadil. Rovnako po rozhodnutí odvolacieho súdu o pripustení vstupu ďalšieho účastníka do konania súd niekoľko mesiacov nekonal, nenariadil pojednávanie a opätovne adresoval žalobcovi výzvy na vyjadrenie.

Súd kontinuálne vyzýva Sťažovateľa ako žalobcu v 1. rade a od rozhodnutia odvolacieho súdu i žalobcu v 2. rade na vyjadrenie sa, pričom Sťažovateľ už v roku 2009 výslovne žiadal súd o nariadenie pojednávania po tom, čo zaplatil súdny poplatok. Občiansky súdny poriadok v § 118 ods. 1 pritom výslovne ustanovuje, že po začatí pojednávania účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania. Takže Sťažovateľ nevidí dôvod podmieňovať nariadenie pojednávania písomnými odpoveďami žalobcov na opakované výzvy súdu namiesto nariadenia pojednávania a umožnenia predniesť, či doplniť návrhy žalobcami po začatí pojednávania.

Sťažovateľ súdu okrem iného navrhoval predvolať a vypočúť štatutára žalovanej obchodnej spoločnosti, Ing. M. T., a to k skutočnostiam nasvedčujúcim porušovanie zákonnej úpravy akciovej spoločnosti zo strany žalovaného a konanie v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Menovaný štatutár žalovaného sa v iných súdnych sporoch Sťažovateľa voči obchodnej spoločnosti K. a. s.(...), nedostavuje na iné nariadené pojednávania a blokuje ich rôznymi obštrukciami a je veľký predpoklad, že bude spôsobovať obštrukcie aj v predmetnom konaní. Sťažovateľ v súvislosti s tým poukazuje na to, že pri tvrdenom skutkovom stave s vysokou mierou pravdepodobnosti bolo možné v danom prípade už na samotnom začiatku súdneho konania vylúčiť možnosť rozhodnutia o merite veci na prvom pojednávaní. Namiesto apelovania na žalobcu a neskôr oboch žalobcov mal súd postupovať tak, aby bolo čo najskôr nariadené pojednávanie a následne napríklad v prípade nedostavenia sa predvolaného štatutára žalovanej obchodnej spoločnosti súd pri splnení zákonných podmienok by mohol zabezpečiť jeho účasť na ďalšom pojednávaní prostredníctvom nariadenia predvedenia, či uloženia poriadkovej pokuty. Preto Sťažovateľ je toho názoru, že včasným nenariadením prvého pojednávania mu bolo odopreté právo na rýchlu a účinnú súdnu ochranu jeho práv a oprávnených záujmov.

Dňa 26. 7. 2011 podal Sťažovateľ ako žalobca predsedovi Okresného súdu Zvolen sťažnosť na porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorá bola dňa 2. 8. 2011 postúpená na vybavenie predsedovi Krajského súdu v Banskej Bystrici. Predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici vo svojej odpovedi zo dňa 22. 8. 2011 poukazujúc na vyjadrenie zákonnej sudkyne uviedol, že nezistil prieťahy v konaní s tým, že zákonná sudkyňa nekonala vo veci a čakala na rozhodnutie iného súdu v súvisiacom spore, nakoľko podľa jej právneho názoru, rozhodnutie vo veci záviselo od výsledku tohto súvisiaceho konania (Okresný súd Košice I. sp. zn. 27Cb 190/2005).

(...) Z vyššie uvedeného je nepochybné, že nekonaním, resp. neúčelným konaním, zákonného sudcu v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 17Cb 24/2008 dochádza k porušovaniu práv Sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a na prejednanie veci v primeranej lehote garantovaných Ústavou(...) i Dohovorom(...) Napríklad opakované výzvy súdu, aby sa Sťažovateľ ako žalobca vyjadril, či trvá na podanom návrhu namiesto nariadenia pojednávania považuje Sťažovateľ za postup súdu v rozpore so zásadami hospodárnosti a efektívnosti občianskeho súdneho konania

a v rozpore s povinnosťou súdu postupovať v konaní tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Sťažovateľ poukazuje na to, že od podania žaloby uplynula doba takmer štyroch rokov, písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe bolo súdu doručené ešte v marci 2009 a napriek zaplateniu súdneho poplatku za návrh súd nenariadil pojednávanie už viac ako tri roky, napriek tomu, že Zákon o súdnych poplatkoch ukladá zákonnú lehotu maximálne dvoch mesiacov od zaplatenia poplatku do pojednávania.

Sťažovateľ súčasne poukazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ústavný súd zohľadňuje tri kritéria - právnu a faktickú zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania počas konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval.

K uvedeným trom kritériám Sťažovateľ uvádza:

1. právna otázka predložená Sťažovateľom Okresnému súdu Zvolen nepredstavuje právne ani fakticky zložitú problematiku. Uplatňované právo súvisí s právom akciových obchodných spoločností, ktoré tvorí súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v senátoch Cb,

2. správanie Sťažovateľa ako účastníka konania možno počas celej doby konania hodnotiť ako aktívne a súčinné, v dôsledku čoho nemohlo prispieť k zdlhavosti konania a nevykazuje znaky, ktoré by mali byť v neprospech Sťažovateľa pri posudzovaní zbytočných prietahov v predmetnom konaní. Nie sú tu prítomné žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že Sťažovateľ svojím správaním prispel k doterajšej dĺžke namietaného konania, aj keď Sťažovateľ nemal veľa príležitostí aktívne sa zúčastňovať konania, keďže vo veci samej sa za takmer štyri roky nekonalo ani jedno pojednávanie,

3. pokiaľ ide o postup Okresného súdu Zvolen, ani fakt, že v predmetnej veci Okresný súd Zvolen vykonal určité úkony, nemôže sám o sebe vylúčiť existenciu zbytočných prietahov v konaní. Obdobie poznamenané nečinnosťou všeobecného súdu alebo iného zodpovedného orgánu, keď jeho konaniu nebráni žiadna zákonná prekážka, Ústavný súd posudzuje ako zbytočný prietah v konaní (napr. II. ÚS 3/00). Z pohľadu Sťažovateľa Okresnému súdu Zvolen nebráni žiadna zákonná prekážka nariadiť pojednávanie a napriek tomu je nečinný.

Preto Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po prerokovaní predmetnej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

Okresný súd Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cb 24/2008 porušil základné právo Z. s. r. o.(...) aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...),

Okresnému súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cb 24/2008 prikazuje konať bez zbytočných prietahov,

priznáva Sťažovateľovi, Z. s. r. o.,(...) primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 500,00 €(...), ktoré je Okresný súd Zvolen povinný zaplatiť Sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu,

Okresný súd Zvolen je povinný uhradiť Sťažovateľovi, Z. s. r. o.,(...) trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 €(...) na účet právneho zástupcu JUDr. V. G. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. (...)"

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 904/12 z 15. augusta 2012 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 19. septembra 2012.

2.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných v napadnutom konaní a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15. 5. 2008 domáhal, aby súd rozhodol, že žalovaný ako emitent 1000 kusov kmeňových listinných akcií na meno s menovitou hodnotou každej akcie vo výške 1.000- Sk s číslom emisie LP 0000102220, je v súlade so znením § 156 ods. 7 Obchodného zákonníka povinný zabezpečiť vykonanie zmeny v zozname akcionárov vedenom C. a. s., tak, že namiesto akcionára s generáliami: Ing. J. H.(...), počet vlastnených kusov cenných papierov: 450, podiel 1/1 bude ako akcionár v zozname akcionárov spoločnosti Z., a. s. zapísaný žalobca, a teda spoločnosť A. s. r. o. s generáliami: A. s. r. o., počet kusov vlastnených cenných papierov: 450, podiel 1/1, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej sa domáhal, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi na jeho meno kmeňové listinné akcie emitenta Z., a. s., v počte 450 kusov, s menovitou hodnotou každej akcie 1.000- Sk tak, aby tieto akcie splňali

všetky požiadavky príslušných právnych predpisov, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vec bola zapísaná do súdneho oddelenia C pod sp. zn. 9C 58/2008.

Po tom, ako bol spis predložený 21. 5. 2008 zákonnej sudkyňi, dala pokyn na prevedenie veci do registra Cb z dôvodu, že sa jedná o obchodnú vec; vec ďalej bola vedená pod sp. zn. 17Cb/24/2008. (...)

Súd uznesením č. k. 17Cb/24/2008-70 zo dňa 13. 2. 2009 uložil žalovanému povinnosť sa k veci vyjadriť v lehote 15 dní. Na pokyn zákonnej sudkyne z 24. 3. 2009 súdna tajomníčka požiadala Okresný súd Košice I o zaslanie právoplatného uznesenia č. k. 27Cb 190/2005-271 vzhľadom k tomu, že sa jednalo o totožné listinné akcie, ako sú predmetom súdneho konania 17Cb/24/2008. Na opakované urgencie (naposledy z 29. 5. 2009 - adresované už k rukám predsedu súdu), Okresný súd Košice I oznámil dňa 15. 6. 2009, že uznesenie č. k. 27Cb 190/2005-271 nie je právoplatné, keď odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a vec vrátil na konanie.

Následne súd opakovane zisťoval stav konania u Okresného súdu Košice I (a to aj formou urgencií), pričom dňa 2. 11. 2009 oznámil Okresný súd Košice I stav konania, zároveň zaslal súdu uznesenie č. k. 27Cb 190/2005-356 zo dňa 30. 9. 2009, ktoré v tom čase nebolo právoplatné. Na ďalšie výzvy súdu urobené súdnou tajomníčkou oddelenia 17Cb dňa 22. 1. 2010 Okresný súd Košice I oznámil, že vo veci bolo podané odvolanie a vec bude postúpená Krajskému súdu v Košiciach. Následne súd robil priebežne dopyty na stav konania; Okresný súd Košice I 24. 1. 2011 oznámil nezmenený stav konania.

Dňa 2. 5. 2011 Okresný súd Košice I zaslal tunajšiemu súdu uznesenie č. k. 27Cb 190/2005-356 zo dňa 30. 9. 2009 s vyznačenou právoplatnosťou dňom 14. 2. 2011. (...) mám za to, že vo veci sa nekoná s priet'ahmi; zhora uvedené rozhodnutie Okresného súdu Košice I bolo priebežne súdnou tajomníčkou žiadané (pričom súd považoval za potrebné oboznámiť sa s obsahom právoplatného rozhodnutia).

(...) Keďže vzhľadom na petit žaloby, a to predovšetkým jeho druhý výrok, nebolo zrejmé, čoho sa žalobcovia voči žalovanému domáhajú, súd ich výzvou zo dňa 20. 1. 2012 vyzval, aby súdu oznámili, čoho sa voči žalovanému domáhajú, a to tak, aby bol požadovaný výrok presný a vykonateľný, a to aj vzhľadom na pristúpenie ďalšieho

účastníka do konania na strane žalobcu. Keďže žalobcovia na výzvu súdu nereagovali, súd ich urgoval urgenciami zo dňa 20. 2. 2012 a 11. 4. 2012.

Pokiaľ sťažovateľ namieta neúčelnosť týchto úkonov súdu, k tomuto uvádzam, že s jeho názorom o neúčelnosti úkonov súdu nesúhlasím z dôvodu potreby súdu pripraviť sa na pojednávanie, pričom pokiaľ súdu nebolo zrejmé (vzhľadom na pristúpenie druhého účastníka do konania na strane žalobcu a petit žaloby), čoho sa žalobcovia (2. výrok žaloby) voči žalovanému domáhajú, nebolo podľa názoru súdu účelné nariad'ovať pojednávanie.

(...) Pokiaľ sťažovateľ namieta nečinnosť súdu predovšetkým v období od apríla 2009 do mája 2011, mám za to, že vzhľadom na úkony, ktoré súd vo veci vykonal (opakované žiadosti o zaslanie právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Košice I č. k. 27Cb/190/2005-271 a 27Cb/190/2005-356), pričom uznesenie Okresného súdu Košice I č. k. 27Cb/190/2005-356 zo dňa 30. 9. 2009 nadobudlo právoplatnosť až dňa 14. 2. 2011, nebol tunajší súd nečinný. Zhora uvedené rozhodnutie Okresného súdu Košice I bolo priebežne súdnou tajomníčkou žiadané (pričom súd považoval za potrebné sa oboznámiť s obsahom právoplatného rozhodnutia); a keď na výzvy súdu Okresný súd Košice I nereagoval, súdna tajomníčka vždy obratom aj urgovala vybavenie dožiadania.

Z uvedeného vyplýva, že Okresný súd Zvolen čakal na rozhodnutie v súvisiacom spore, pričom podľa právneho názoru zákonnej sudkyne, rozhodnutie záviselo od výsledku konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27Cb/190/2005.

S prihliadnutím na horeuvedené, sťažnosť nepovažujem za dôvodnú.

Zároveň Vám oznamujem, že súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania; netrvám na ústnom pojednávaní. (...)

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol:

„(...) oznamujeme, že netrváme na nariadení ústneho pojednávania

Podanú sťažnosť na rozdiel od zákonnej sudkyne (písomné vyjadrenie zo dňa 15. 08. 2012) považujeme v celom rozsahu za dôvodnú a trváme na jej odôvodnení tak, ako bola predložená ústavnému súdu.

Zákonná sudkyňa vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 15. 08. 2012 uviedla, že Okresný súd Zvolen v sťažovateľom namietanom období najmä od apríla 2009 do mája 2011 čakal na rozhodnutie v súvisiacom spore, pričom podľa právneho názoru zákonnej sudkyne, rozhodnutie záviselo od výsledku konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27Cb 190/2005. Z pohľadu sťažovateľa, čakanie na rozhodnutie v inom spore nebol za daných okolností dôvod nenariadenia pojednávania, a to vzhľadom na to, že jediným úkonom zo strany súdu bola žiadosť o zaslanie právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Košice I č. k. 27Cb 190/2005-271 a č. k. 27Cb 190/2005-356. Samotná zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení výslovne potvrdila, že keď Okresný súd Košice In a výzvy nereagoval, tak súdna tajomníčka len opätovne odosiela urgencie vybavenia dožiadania.

Vo vzťahu k účastníkom konania nebol urobený žiadny procesný úkon. Zo strany zákonnej sudkyne nebol ani ozrejmeneý dôvod, pre ktorý neodstránila stav právnej neistoty, v ktorej sa účastníci konania ocitli, a nepristúpila už vtedy napríklad k jednoduchému procesnému rozhodnutiu o prerušení konania, z odôvodnenia ktorého by bol zrejmý postoj súdu k vzniknutej procesnej situácii.

Súčasne sťažovateľ opätovne poukazuje na ustanovenie § 10 ods. 1 tretia veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov, ktoré bolo porušené zo strany konajúceho súdu. Napriek zaplateniu súdneho poplatku sťažovateľom v januári 2009, zákonná procesná lehota 2 mesiacov na nariadenie pojednávania nebola dodržaná zo strany súdu, a to bez toho, aby o predĺžení tejto lehoty rozhodol v zmysle zákona predseda súdu.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 17 Cb 24/2008:

Dňa 15. mája 2008 podala obchodná spoločnosť A. s. r. o., t. č. Z., s. r. o. (teda sťažovateľka), žalobný návrh proti obchodnej spoločnosti Z., a. s. (ďalej len „odporkyňa“), na určenie povinnosti zabezpečiť zmenu v osobe akcionára v zozname akcionárov a na určenie povinnosti vydať akcionárovi náhradné listinné akcie.

Dňa 8. júla 2008 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok za podanie návrhu.

Dňa 1. augusta 2008 sťažovateľka upozornila okresný súd na nesprávne uvedenú výšku súdneho poplatku za podanie návrhu a požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 28. augusta 2008 okresný súd požiadal sťažovateľku o oznámenie majetkových pomerov na účely rozhodnutia o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, zároveň požiadal príslušný daňový úrad o zaslanie písomností na zistenie majetkových pomerov sťažovateľky a taktiež geodetický a kartografický ústav o zaslanie písomností na zistenie majetkových pomerov sťažovateľky.

Dňa 12. septembra 2008 daňový úrad zaslal súdu požadované písomnosti.

Dňa 19. septembra 2008 bola okresnému súdu doručená odpoveď sťažovateľky na výzvu z 28. augusta 2008.

Dňa 3. októbra 2008 okresný súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľke.

Dňa 5. novembra 2008 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Dňa 2. decembra 2008 okresný súd zaslal spis s opravným prostriedkom, ktorý podala sťažovateľka, odvolaciemu súdu.

Dňa 10. decembra 2008 odvolací súd uznesením zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že sťažovateľke priznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku vo výške 15 000 Sk.

Dňa 28. decembra 2008 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 19. januára 2009 sťažovateľka požiadala okresný súd, aby urýchlene nariadil pojednávanie vo veci.

Dňa 13. februára 2009 okresný súd uznesením uložil odporkyni, aby sa k veci písomne vyjadrila v lehote 15 dní od doručenia uznesenia.

Dňa 12. marca 2009 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporkyne k predmetu sporu.

Dňa 30. apríla 2009 okresný súd požiadal sťažovateľku, aby doložila aktuálny výpis z obchodného registra sťažovateľky aj odporkyne.

Dňa 12. mája 2009 sťažovateľka doručila okresnému súdu požadované písomnosti.

Dňa 29. mája 2009 okresný súd opätovne požiadal Okresný súd Košice I o uznesenia a ďalšie informácie týkajúce sa predmetu sporu.

Dňa 15. júna 2009 Okresný súd Košice I oznámil okresnému súdu, že požadované písomnosti nie je možné zaslať, keďže stále prebieha spor.

Dňa 21. augusta 2009 okresný súd opätovne požiadal Okresný súd Košice I o informácie týkajúce sa priebehu sporu.

Dňa 2. novembra 2009 Okresný súd Košice I oznámil požadované informácie.

Dňa 12. mája 2011 okresný súd vyzval sťažovateľku na oznámenie, či na podanom návrhu trvá.

Dňa 18. mája 2011 bolo okresnému súdu doručené stanovisko sťažovateľky k výzve okresného súdu.

Dňa 1. júna 2011 okresný súd na základe žiadosti sťažovateľky oznámil, že vo veci nemohol dlhšie obdobie konať, keďže čakal na zaslanie právoplatného uznesenia z Okresného súdu Košice I z 30. septembra 2009, ktoré mu bolo doručené až 2. mája 2011, a opätovne požiadal sťažovateľku o oznámenie, či trvá na podanom návrhu.

Dňa 15. júna 2011 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k výzve okresného súdu a návrh na vstup ďalšieho účastníka do konania na strane sťažovateľky a zároveň mu bola oznámená zmena obchodného mena sťažovateľky na Z., s. r. o.

Dňa 30. júna 2011 okresný súd uznesením nepripustil vstup ďalšieho účastníka na strane sťažovateľky.

Dňa 6. júla 2011 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na doplnenie dokazovania a žiadosť o zaslanie dokumentov protistrane na vyjadrenie.

Dňa 26. júla 2011 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 30. júna 2011.

Dňa 9. augusta 2011 okresný súd zaslal odporkyni dokumenty sťažovateľky na vyjadrenie.

Dňa 11. augusta 2011 okresný súd zaslal odporkyni odvolanie sťažovateľky, aby sa k nemu vyjadrila.

Dňa 8. septembra 2011 bol odvolaciemu súdu predložený spis s opravným prostriedkom, ktorý podala sťažovateľka proti uzneseniu súdu z 30. júna 2011.

Dňa 26. októbra 2011 odvolací súd uznesením zmenil uznesenie prvostupňového súdu z 30. júna 2011 tak, že pripustil vstup do konania ďalšieho účastníka na strane sťažovateľky Ing. J. H.

Dňa 4. novembra 2011 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporkyne k odvolaniu.

Dňa 7. novembra 2011 okresný súd zaslal odvolaciemu súdu vyjadrenie odporkyne.

Dňa 20. januára 2012 okresný súd vyzval Ing. J. H., aby oznámil, čoho sa domáha v konaní proti odporkyni vzhľadom na prístupenie nového účastníka.

Dňa 20. februára 2012 okresný súd opätovne vyzval Ing. J. H. na oznámenie požadovaných informácií.

Dňa 11. apríla 2012 okresný súd urgoval Ing. J. H. na oznámenie požadovaných informácií pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty.

Dňa 23. apríla 2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť Ing. J. H. o nariadenie pojednávania.

Dňa 25. apríla 2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o nariadenie pojednávania.

Dňa 10. mája 2012 okresný súd nariadil pojednávanie na 7. jún 2012.

Dňa 10. mája 2012 okresný súd požiadal odporkyňu o predloženie všetkých dokladov k sporu vrátane aktuálneho výpisu z obchodného registra odporkyne.

Dňa 30. mája 2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť odporkyne o odročenie nariadeného pojednávania, keďže právny zástupca odporkyne vypovedal plnomocenstvo na právne zastupovanie vo veci.

Dňa 1. júna 2012 okresný súd oznámil odporkyni, že žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovuje.

Dňa 5. júna 2012 sťažovateľka informovala okresný súd o rozhodnutí Okresného súdu Košice I v súvisiacej veci.

Dňa 6. júna 2012 okresný súd telefonicky oznámil sťažovateľke zrušenie pojednávania.

Dňa 6. júna 2012 okresný súd uznesením konanie prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 29 Cb 246/07.

Dňa 6. júna 2012 bol okresnému súdu doručený nesúhlas sťažovateľky s odročením pojednávania.

Dňa 19. júna 2012 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľky a Ing. J. H. proti uzneseniu, ktorým tento prerušil konanie.

Dňa 19. júla 2012 bol odvolaciemu súdu predložený spis s opravným prostriedkom, ktorý podali Ing. J. H. a sťažovateľka.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 24/2008 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka napadnutého konania nebola závislá od zložitosti veci, ale, ako to bude v ďalšom vyhodnotené, predovšetkým od správania (postupu) okresného súdu. Napokon, ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť posudzovanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľka neprispela svojím správaním k zbytočným priet'ahom v konaní, hoci opakovane využila možnosti podľa Občianskeho súdneho poriadku (napr. podať opravné prostriedky), avšak využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukazuje na to, že okresný súd bol v napadnutom konaní bezpochyby od 12. mája 2009 do 30. júna 2011 (dvadsaťpäť mesiacov) nečinný. Túto skutočnosť nepoprela ani predsedníčka okresného súdu, uviedla však, že okresný súd „čakal na rozhodnutie v súvisiacom spore, pričom podľa právneho názoru zákonnej sudkyne, rozhodnutie záviselo od výsledku konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27Cb/190/2005“. Ústavný súd nie je oprávnený posúdiť, či v okolnostiach danej veci rozhodnutie skutočne záviselo „od výsledku konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27Cb/190/2005“, a teda či okresný súd dôvodne čakal na rozhodnutie iného súdu. Táto otázka mohla byť zodpovedaná odvolacím súdom, pokiaľ by okresný súd uznesením prerušil napadnuté konanie podľa § 109 Občianskeho súdneho poriadku, proti ktorému rozhodnutiu mohli účastníci konania podať odvolanie, a to najmä sťažovateľka, ktorá namieta nečinnosť okresného súdu aj v tomto období. Pretože k prerušeniu konania v danom prípade nedošlo v zmysle platných procesných predpisov, ústavný súd konštatuje, že okresný súd v napadnutom konaní minimálne dva roky nevykonal vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitou veci ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako

garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priet'ahov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka navrhla priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €, pretože jej právna neistota bola dlhodobá, keďže *„od podania žaloby uplynula doba takmer štyroch rokov“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané v sume 1 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri účelne vykonané úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu). Za tri úkony vykonané v roku 2012 patrí odmena v sume trikrát po 127,16 € a trikrát režijný paušál v sume 7,63 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 404,37 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 80,87 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovú sumu 485,24 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013